

(savivaldybė, mokykla)

__ klasės (grupės) mokinio(-ės) __

(vardas ir pavardė)

GEOGRAFIJA

Mokyklinio brandos egzamino užduotis
Pakartotinė sesija

2008 m. liepos 1 d.

Trukmė – 2,5 val. (150 min.)

NURODYMAI

- Pasitikrinkite, ar egzamino užduoties sąsiuvinyje nėra tuščių lapų ar kitokio matomo spausdinimo broko. Pastebėję praneškite egzamino vykdytojui.
- Galite naudotis rašymo priemonėmis (pieštuku, mėlyna spalva rašančiu parkeriu ar tušinuku), trintuku, matlankiu, liniuote.
- Egzamino metu negalima naudotis jokiais papildomais informacijos šaltiniais.
- Sunkesni žodžiai, pažymėti skaitmenimis, išversti į rusų ir lenkų kalbas.
- Patariame I dalies atsakymus iš pradžių žymėti (rašyti) pieštuku. Įsitikinę, kad tie atsakymai teisingi, pažymėkite juos mėlyna spalva rašančiu rašikliu.
- Atsakymai, pažymėti tik pieštuku arba visai nepažymėti, nevertinami.
- II dalies atsakymų paaiškinimus, jeigu jų reikalaujama, formuluokite glaustai ir aiškiai.
- Jeigu manote, kad klausimas yra klaidingas, jį praleiskite ir atsakykite į kitus. Jeigu klausimas iš tikrųjų klaidingas, jis nebus vertinamas.
- Skaičiavimus atlikite juodraščiui skirtame paskutiniame užduoties lape.

Linkime sėkmės!

VERTINIMAS

I dalis 1–20 klausimai	II dalis 21–35 klausimai	TAŠKŲ SUMA

Vertinimo komisijos pirmininkas

(parašas, vardas ir pavardė)

I vertintojas

(parašas, vardas ir pavardė)

II vertintojas

(parašas, vardas ir pavardė)

I dalis

Į kiekvieną iš 1–20 klausimų yra tik po vieną teisingą atsakymą, kuris vertinamas 2 taškais. Pasirinktąjį¹ atsakymą žyminčią² raidę apveskite³ apskritimu, pavyzdžiui, ©.

1. Kuris keliautojas pirmasis iš europiečių Zambezės upėje aptiko⁴ 120 m aukščio krioklį, kurį pavadino karalienės Viktorijos vardu?

A Dž. Kukas.
B R. Amundsenas.
C D. Livingstonas.
D R. Skotas.

2. Kuriame regione aktyviausia vulkaninė veikla?

A Indijos vandenyno vakarinėje dalyje.
B Ramiojo vandenyno pietuose.
C Atlanto vandenyno vakarinėje dalyje.
D Ramiojo vandenyno šiaurės vakaruose.

3. Neatsinaujinantys energijos ištekliai yra:

A tekančio vandens jėga;
B Žemės šiluma;
C akmens anglis;
D vėjo energija.

4. Kas yra pasatai?

A Pastovūs vėjai, pučiantys⁵ nuo 30° platumų link pusiaujo.
B Pastovūs vėjai, pučiantys nuo 30° platumų link vidutinių platumų.
C Pastovūs vėjai, vasarą pučiantys nuo vandenyno į sausumą.
D Pastovūs vėjai, vasarą pučiantys nuo sausumos į vandenyną.

5. Kuri Europos valstybė labiausiai lankoma⁶ turistų?

A Vengrija.
B Švedija.
C Prancūzija.
D Vokietija.

6. Kas yra pagoda?

A Lotynų Amerikos plantacijos augalas.
B K. Kolumbo laikų laivas.
C Meksikietiška skrybėlė.
D Šventykla.

Čia rašo vertintojai		
I	II	III
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—

¹ pasirinktąjį – wybrany – выбранный

² žyminčią – oznaczającą – обозначающую

³ apveskite – oprowadź – обведите

⁴ aptiko – znalazł – обнаружил

⁵ pučiantis – dmuchający – дующий

⁶ lankoma – odwiedzające – посещаемое

- 14.** Kurie miestai įsikūrę prie Nemuno?

A Kėdainiai, Panevėžys, Pasvalys.
B Telšiai, Plungė, Rietavas.
C Marijampolė, Vilkaviškis, Lazdijai.
D Alytus, Jurbarkas, Prienai.

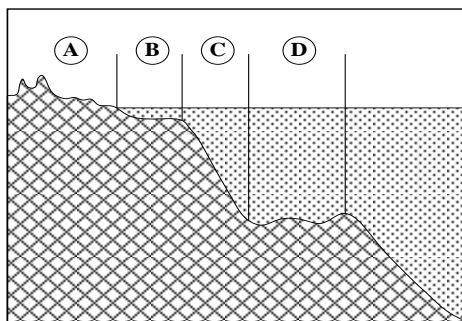
- 15.** Kurioje valstybėje yra daugiausia islamo išpažinėjų¹³?

A Mongolijoje.
B Gruzijoje.
C Brazilijoje.
D Maroke.

- 16.** Kuris teiginys geriausiai tinka¹⁴ ekonomiskai silpnai valstybei apibūdinti?

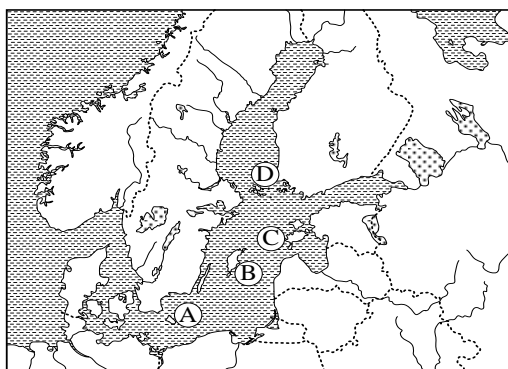
A Didžioji eksporto dalis – tai įvairių rūšių žaliavos.
B Aukštas gyvenimo kokybės indeksas.
C Gerai išplėtotas transporto kelių tinklas.
D Didelis naujų automobilių importas.

- 17.** Kuria raide pažymėta vandenyno dugno dalis – žemyno šlaitas?

A
B
C
D

- 18.** Kartoschemoje pažymėtos Baltijos jūros salos. Kuria raide pažymėta¹⁵ Gotlando sala?

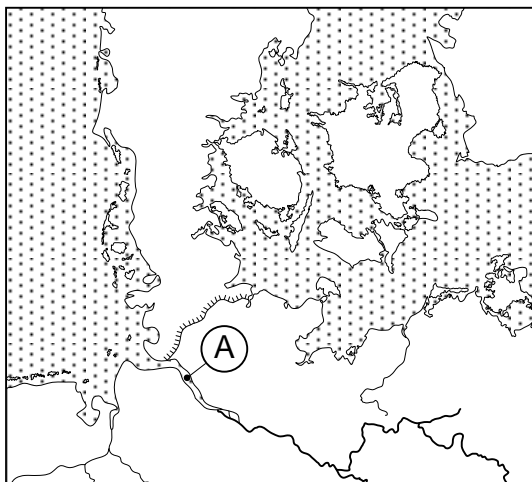
A
B
C
D

¹³ iŝražinėju – wyznawców – исповедующих

¹⁴ tinka – pasuje – подходит

¹⁵ pažymėta – oznaczona – обозначен

19. Kaip teisingausia¹⁶ vadinti Elbės upės įtaką¹⁷ į jūrą?

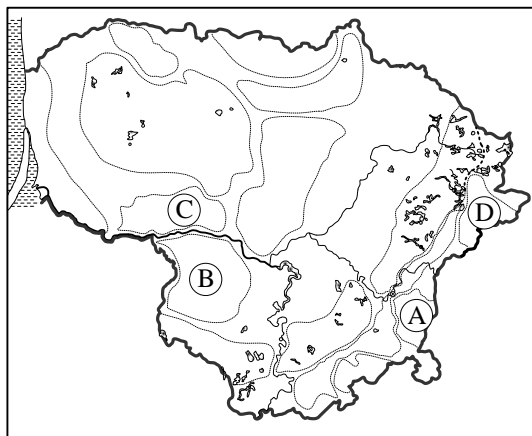

- A Žiotys.
- B Estuarija.
- C Meandra.
- D Delta.

Čia rašo vertintojai

I II III

20. Kartoschemoje raidėmis pažymėtos paviršiaus formos. Kuria raide pažymėta Karšuvos žemuma?

- A
- B
- C
- D

1-20 KLAUSIMŲ (I DALIES) TAŠKŲ SUMA (maks. 40 taškų)

¹⁶ teisingausiai – prawdziwie – правильно

¹⁷ įtaka (į jūrą) – ujście – устье

II dalis

21. Išnagrinėkite žemėlapio fragmentą ir atsakykite į klausimus.

1. Kokios valstybės šis žemėlapis?

(1 taškas)

2. Kas išleido¹⁸ šį žemėlapi?

(1 taškas)

3. Kuo šis žemėlapis reikšmingas¹⁹ šalies geografiniam pažinimui?

(1 taškas)

Čia rašo vertintojai

I	II	III

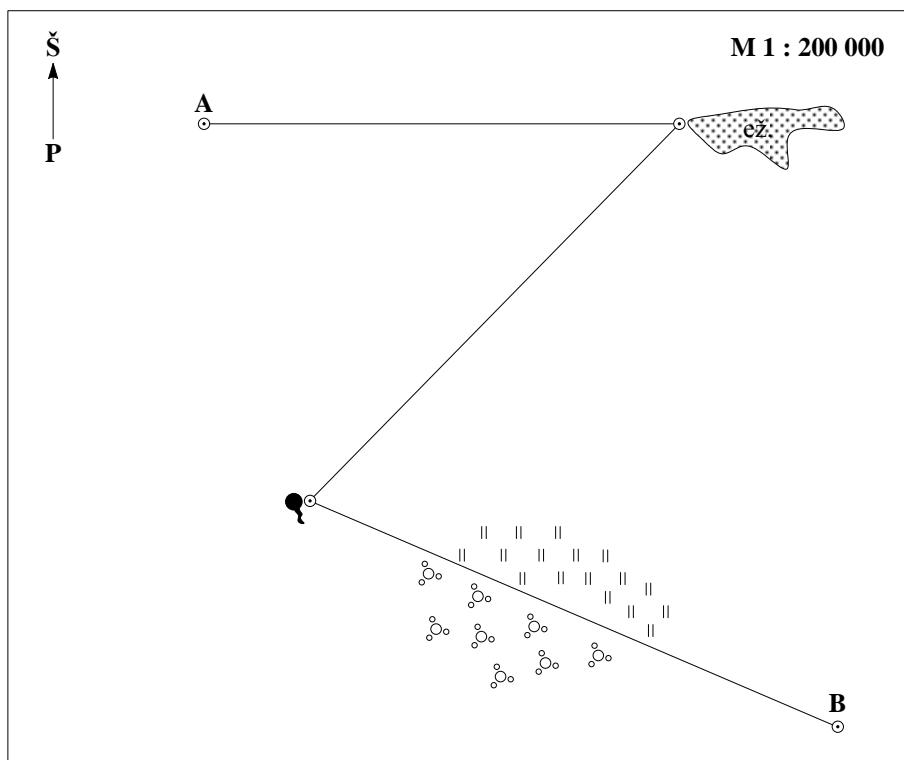
21 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA (maks. 3 taškai)

--	--	--

¹⁸ išleido (žemėlapi) – sporządził – издал

¹⁹ reikšmingas – ważny – значительный

22.

1. Naudodamiesi masteliu nustatykite, koki atstuma²⁰ turistai nuėjo nuo taško A iki ežero.

(1 taškas)

2. Koku azimutu keliavo turistai nuo ežero iki šaltinio²¹?

(1 taškas)

3. Kokia pasaulio šalių kryptimi ir kokį atstumą keliavo turistai nuo šaltinio iki taško B?

Kryptis _____

Atstumas _____ (2 taškai)

4. Ką matė turistai, keliaudami nuo šaltinio iki taško B?

Kairėje pusėje _____

Dešinėje pusėje _____ (2 taškai)

Čia rašo vertintojai		
I	II	III
—	—	—
—	—	—
—	—	—

22 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA (maks. 6 taškai)

²⁰ atstumą – odległość – расстояние

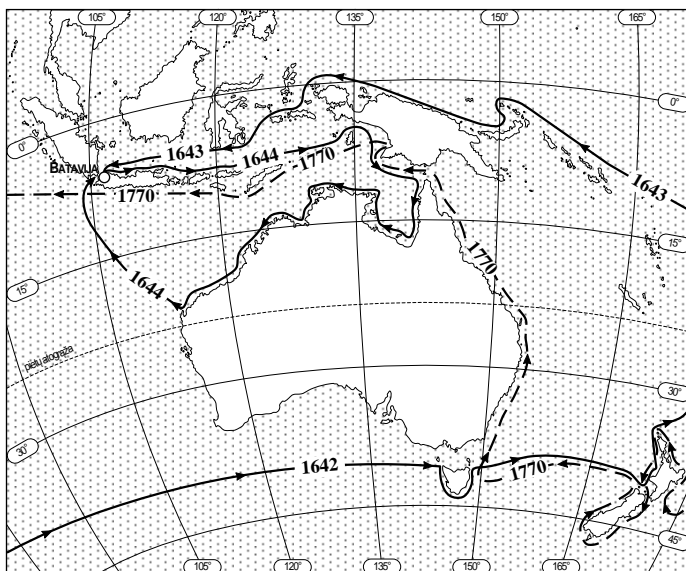
²¹ šaltinio – źródła – источника

Eil. Nr.	Upė	Jūros, įlankos, ežero baseinas	Vandenyno baseinas
1	Amazonė		
2	Dunojus		
3	Eufratas		
4	Gangas		
5	Nilas		
6	Volga		

(10 tašky)

23 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA (maks. 10 taškų)

24.

1. Kurie keliautojai atrado²³ šiaurinius ir rytinius Australijos krantus?

R

(2 taškai)

2. Kokią naudingą iškaseną daugiausia eksportuoja Australija?

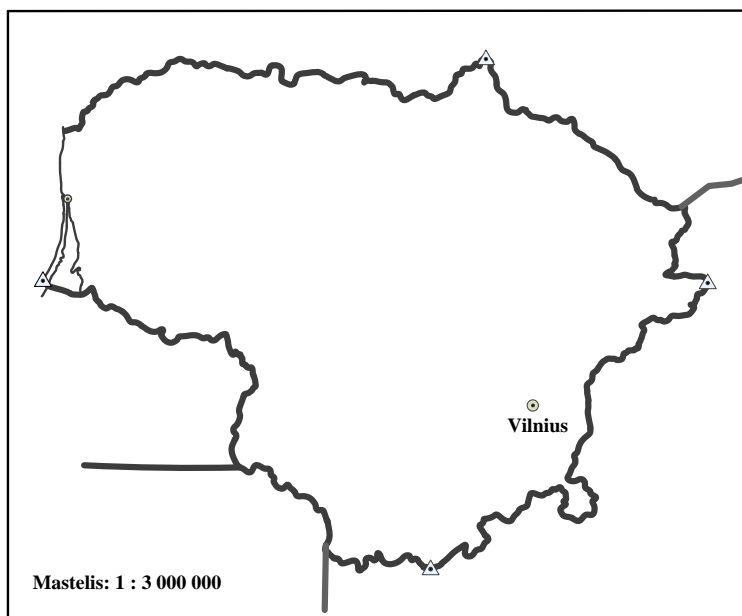
(1 taškas)

3. Kokia grūdinė kultūra daugiausia auginama Australijos pietryčiuose²⁴?

(1 taškas)

24 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA (maks. 4 taškai)

25.

1. Su kuria kaimynine²⁵ šalimi Lietuvos valstybės sausumos siena yra:

- a) ilgiausia _____
- b) trumpiausia _____
- c) labiausiai vingiuota²⁶ _____
- d) eina daugiausia vandenimis _____
- e) mažiausiai keitėsi²⁷ _____

(5 taškai)

2. Kurios valstybės pasienyje yra labiausiai į pietus nutolusi²⁸ Lietuvos vieta?

(1 taškas)

3. Su kuriomis šalimis Lietuvos valstybės sausumos siena yra:

ES vidinė siena

ES išorinė siena

(4 taškai)

Čia rašo vertintojai

I II III

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

— — —

25 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA (maks.10 taškų)

--	--	--

²⁵ kaimynine – sąsiednia – соседнюю

²⁶ vingiuota – wijąca się – извилистая

²⁷ keitėsi – zmieniała się – изменялась

²⁸ nutolusi – odległa – отдалённый

26. Užbaikite sakinius apie Japoniją.

1. Japonija yra konstitucinė monarchija, kurios valdovas²⁹ vadinamas _____.
2. Beveik visa pramonė telkiasi³⁰ šalies _____ dalyje.
3. Svarbiausias Japonijos žemės ūkio augalas yra _____.
4. Japonijoje yra daug didelių uostų, vienas iš jų _____.
5. Japonijos vakarinius krantus skalauja _____ jūra.

(5 taškai)

26 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA (maks. 5 taškai)

Čia rašo vertintojai		
I	II	III
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—

27. Kurie teiginiai pagal grūdėtumą³¹ apibūdina molingus³² dirvožemius, kurie – smėlingus³³? (Teiginių numerius įrašykite į apskritimus).

Molingas dirvožemis	☐	☐	☐	☐	☐
Smėlingas dirvožemis	☐	☐	☐	☐	☐

1. Lengvai įdirbamas³⁴.
2. Lėtai išsyla³⁵.
3. Gerai praleidžia vandenį ir orą.
4. Greitai išdžiūsta³⁶.
5. Sunkiai įdirbamas.
6. Maisto medžiagos lengvai išplaunamos³⁷ į gilesnius³⁸ sluoksnius.
7. Gerai laikosi drėgmės.
8. Greitai įmirksta.
9. Lengvai įsiskverbia³⁹ augalų šaknys.
10. Turi daug maistingųjų medžiagų.

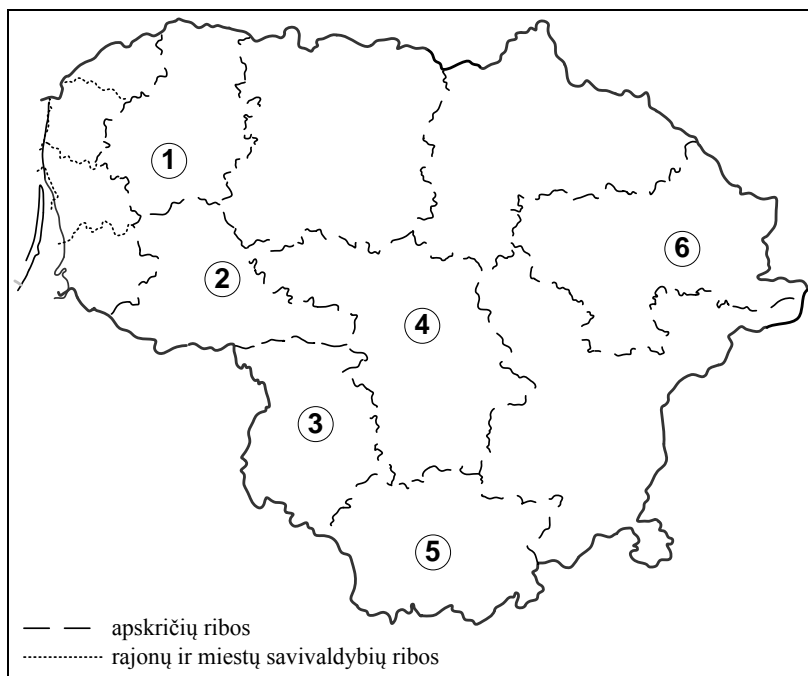
(10 taškų)

27 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA (maks. 10 taškų)

Čia rašo vertintojai		
I	II	III
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—

²⁹ valdovas – władca – правитель³⁰ telkiasi – zkoncentrowany – сосредоточена³¹ grūdėtumą – ziarnistość – зернистость³² molingus – gliniastych – глинистых³³ smėlingus – piaszczystych – песчаных³⁴ įdirbamas – uprawiany – обрабатываемый³⁵ išsyla – nagrzewa się – нагревается³⁶ išdžiūsta – wysycha – высыхает³⁷ išplaunamos – wmywane – вымываются³⁸ į gilesnius (sluoksnius) – głębsze (warstwy) – более глубокие (слои)³⁹ įsiskverbia – przenika – проникает

28.

1. Kartoschemoje skaitmenimis pažymėtos kai kurios Lietuvos apskritys. Įvardykite jas.

1. _____ 4. _____
 2. _____ 5. _____
 3. _____ 6. _____

(6 taškai)

2. Kurių Lietuvos rajonų savivaldybių teritorijos prieina prie Baltijos jūros?

(2 taškai)

3. Kuri Lietuvos apskritis yra didžiausia pagal plotą?

(1 taškas)

4. Kokia Lietuvos administracinio teritorijos suskirstymo reikšmė?

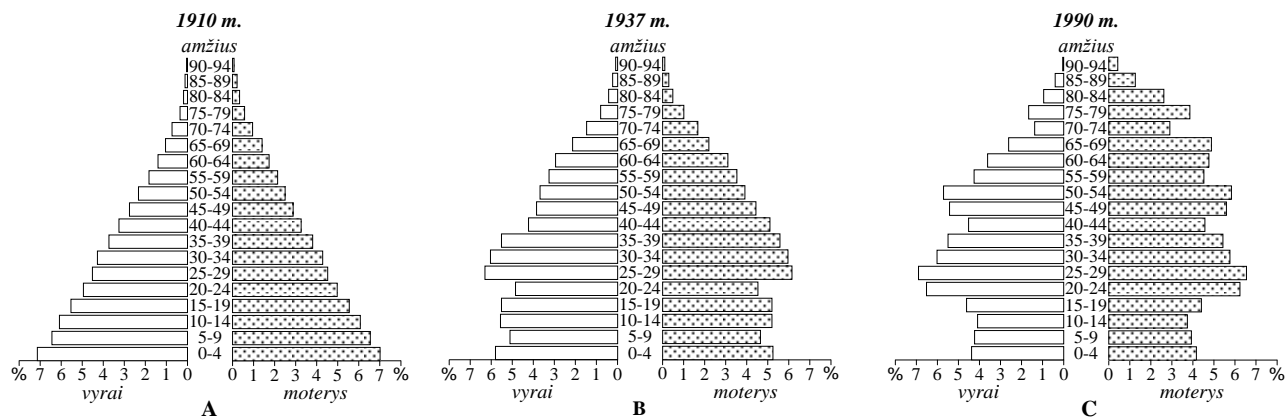
(1 taškas)

Čia rašo vertintojai		
I	II	III
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—

28 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA (maks.10 taškų)

--	--	--

29.

1. Palyginkite tris Vokietijos gyventojų amžiaus ir lyties piramides (A – 1910 m., prieš karus; B, C – po karų). Kokią įtaką Vokietijos gyventojų sudėčiai⁴⁰ padarė karai? (Nurodykite 2 ypatumus.)

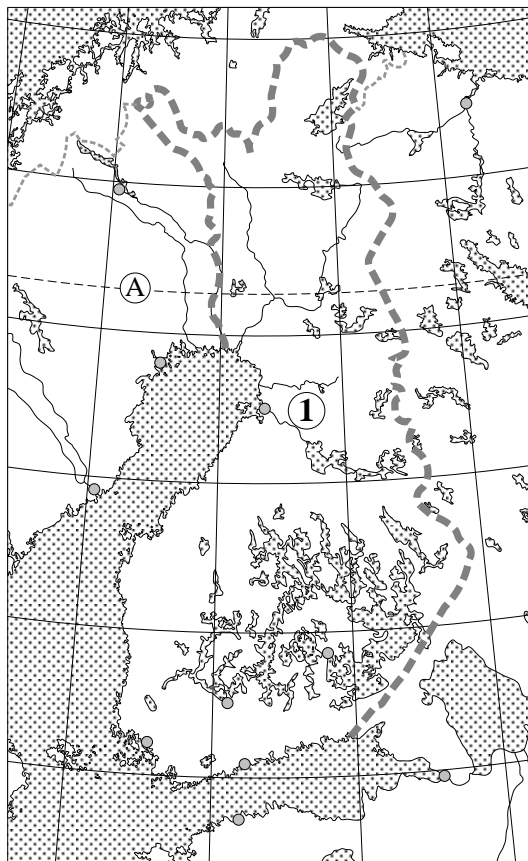
(2 taškai)

2. Kokios problemos kyla valstybei dėl gimstamumo mažėjimo? (Nurodykite 2 problemas.)

(2 taškai)

Čia rašo vertintojai		
I	II	III
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

29 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA (maks. 4 taškai)			
--	--	--	--

1. Kokia valstybė žemėlapyje pažymėta skaitmeniu 1?

(1 taškas)

2. Kaip vadinama linija⁴¹, pažymėta raide A?

(1 taškas)

3. Kokių gamtos objektų, pavaizduotų žemėlapyje, gausu⁴² šioje valstybėje?

(1 taškas)

4. Kokių gamtos išteklių turi ši valstybė ?

(1 taškas)

5. Per kokią įlanką plaukia keltas⁴³ iš Talino į šios valstybės sostinę?

(1 taškas)

Čia rašo vertintojai		
I	II	III

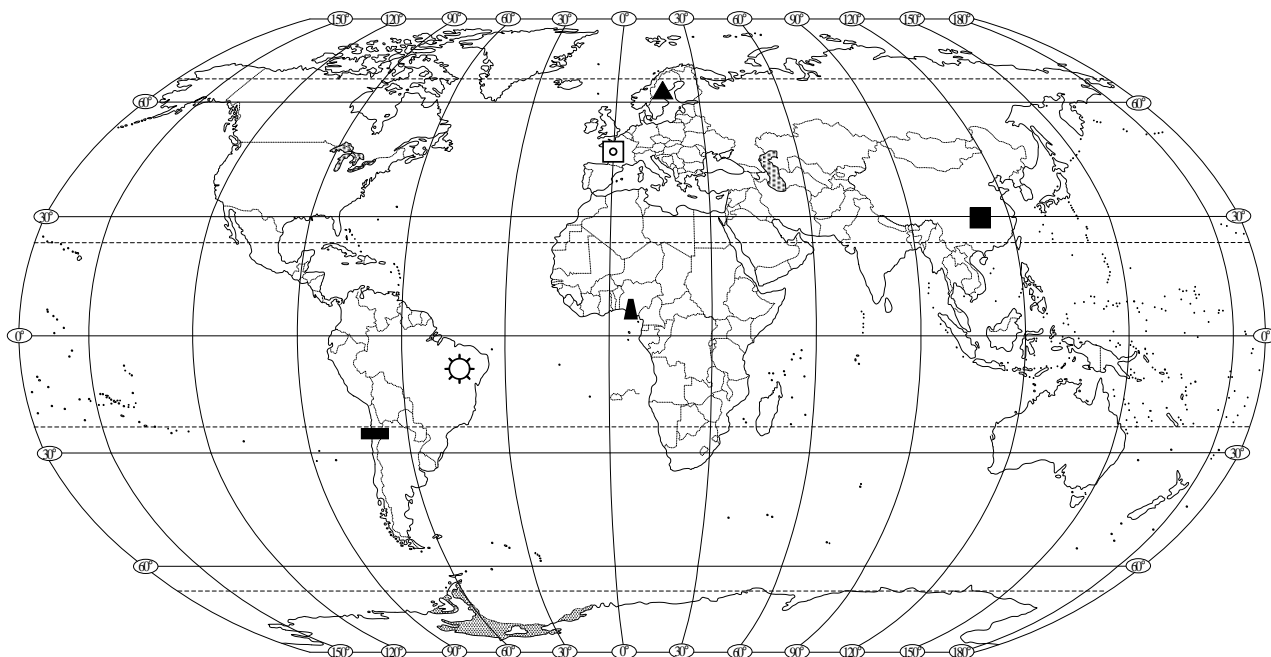
30 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA (maks. 5 taškai)

⁴¹ linija – linia – линия

⁴² gausu – obficie – обильно

⁴³ keltas – prom – паром

31. Žemėlapyje parodyti kai kurių naudingųjų iškasenų telkiniai⁴⁴, kuriais garsėja pasaulio valstybės. (Į lentelę įrašykite valstybių pavadinimus⁴⁵.)

Eil. Nr.	Sutartinis ženklas	Naudingosios iškasenos pavadinimas	Valstybė
1	—	Vario rūda	
2	▲	Geležies rūda	
3	▲	Nafta	
4	◻	Urano rūda	
5	■	Akmens anglis	
6	☀	Deimantai	

Čia rašo vertintojai		
I	II	III
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—

(6 taškai)

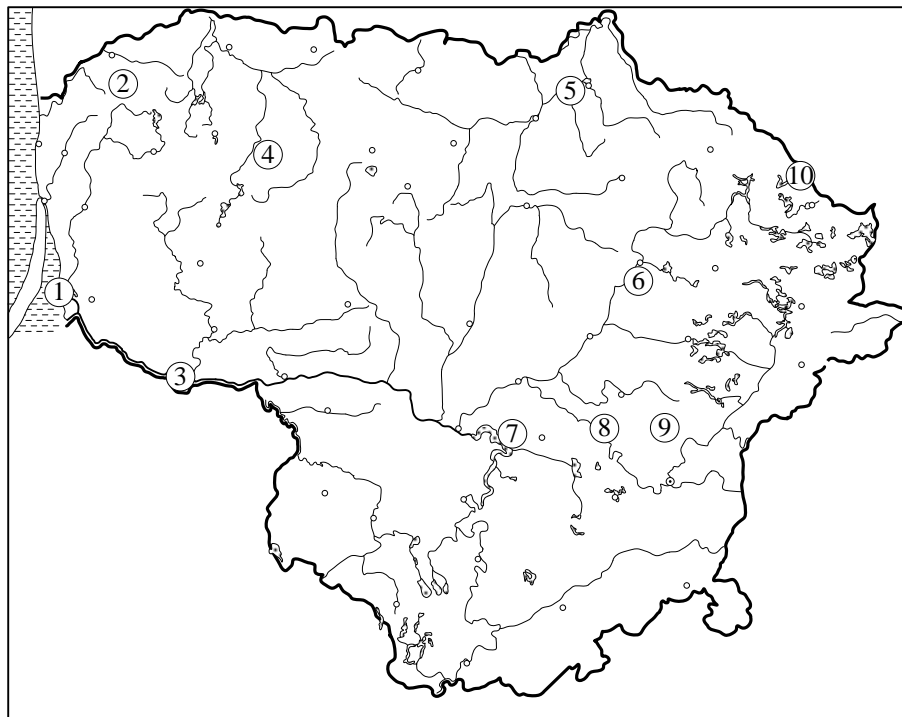
31 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA (maks. 6 taškai)

--	--	--

⁴⁴ telkiniai – złoža – месторождения

⁴⁵ pavadinimus – nazwy – названия

32. Kartoschemoje skaitmenimis pažymėti turistų dažnai lankomi⁴⁶ objektai: Stelmužės ažuolas, Kernavės piliakalniai, Puntukas, Mosėdžio akmenų muziejus, Ventės ragas, Rambynas kalnas, Europos centras, Šatrijos kalnas, Rumšiškių buities muziejus, Karvės ola. Prie atitinkamo skaitmens įrašykite turistų lankomą objektą. (Nurodykite 6 objektus.)

1. _____	6. _____
2. _____	7. _____
3. _____	8. _____
4. _____	9. _____
5. _____	10. _____

Čia rašo vertintojai		
I	II	III
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—

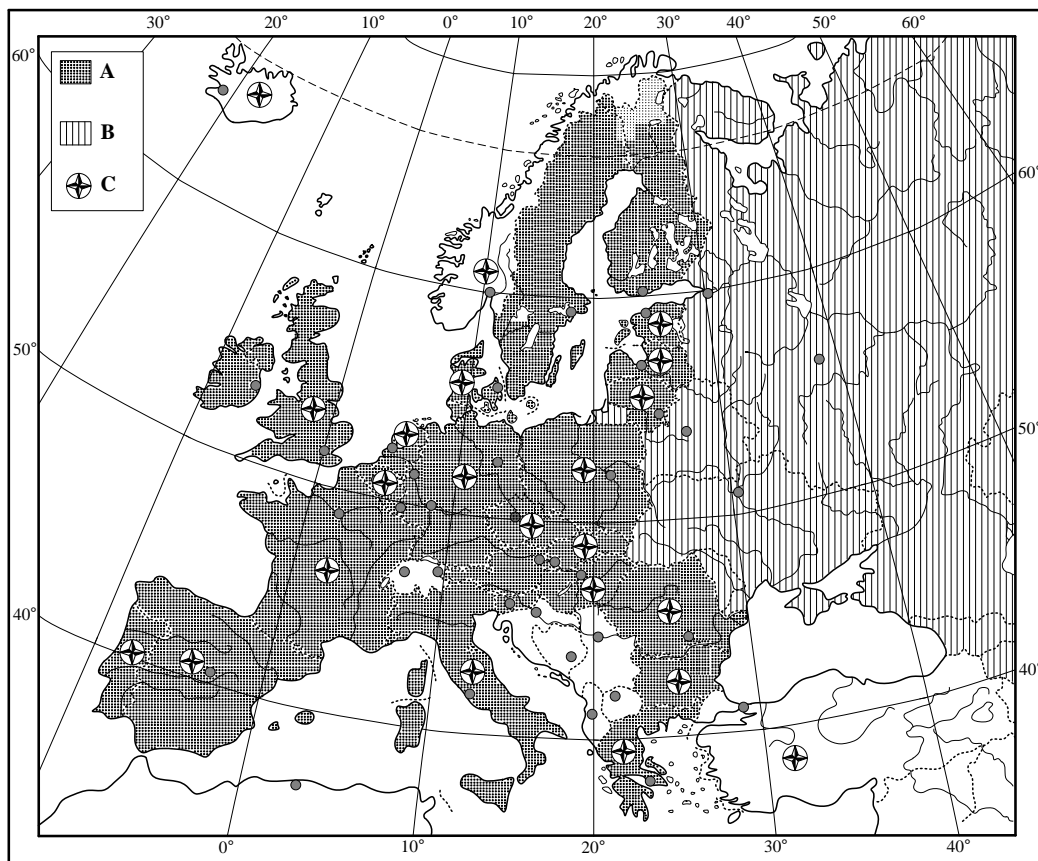
(6 taškai)

32 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA (maks. 6 taškai)

--	--	--

⁴⁶ lankomi – zwiedzane – посещаемые

33.

1. Žemėlapyje sutartiniais ženklais pažymėtos valstybės, priklausančios⁴⁷ trims tarptautinėms organizacijoms. Prie atitinkamos raidės parašykite tarptautinės organizacijos pavadinimą.

A _____

B _____

C _____

(3 taškai)

2. Kurios tarptautinės organizacijos, pažymėtos sutartiniu ženklu A, narės nepriklauso tarptautinei organizacijai, pažymėtai sutartiniu ženklu C (nėra⁴⁸ narės)?

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

(4 taškai)

Čia rašo vertintojai

I	II	III
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

33 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA (maks. 7 taškai)

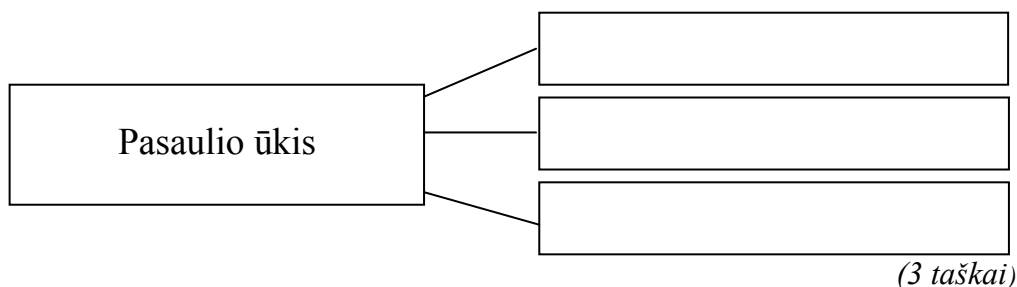
_____	_____	_____
-------	-------	-------

⁴⁷ priklausančios – należące – принадлежащие

⁴⁸ Nėra (narės) – *čia*: nie należą (do członków) – не являются (членами)

34.

1. Baikite pildyti schemą. Įrašykite pagal⁴⁹ atsiradimo⁵⁰ ir susiformavimo laiką pasaulio ūkio tris sudedamąsias dalis.

2. Koks ketvirtasis ūkio sektorius formuojasi šiuolaikiniame pasaulyje?

(1 taškas)

34 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA (maks. 4 taškai)

35. Išrinkite teisingus ir neteisingus teiginius. Jų numerius įrašykite į lentelės apskritimus.

Teisingas teiginys	☐	☐	☐	☐	☐
Neteisingas teiginys	☐	☐	☐	☐	☐

- Didžiausia ekonomikos pažanga⁵¹ pasižymi Kinijos vakarinės provincijos.
- Lietuvoje pirmieji ekologiniai ūkiai buvo įsteigti Biržų rajone.
- Lietuva neturi galimybių⁵² naudoti geoterminę energiją.
- Siekiant išsaugoti vandenų biologinius išteklius, daugelyje šalių plėtojama akvakultūra.
- Saudo Arabija turi gausius saulės energijos išteklius.
- Panamos kanalas sutrumpina⁵³ vandens kelią iš Afrikos į Europą.
- Japonijos darbo rinką retai papildo imigrantai iš Europos.
- Danija turi bendrą sausumos sieną su Lenkija.
- Šv. Lauryno upė jungia Š. Amerikos Didžiuosius ežerus su Ramiuoju vandenynu.
- Didesni medienos⁵⁴ ištekliai yra šiaurės miškų juostoje.

(10 taškų)

35 KLAUSIMO TAŠKŲ SUMA (maks.10 taškų)**21–35 KLAUSIMŲ TAŠKŲ SUMA** (maks.100 taškų)⁴⁹ pagal – według – по⁵⁰ atsiradimo – powstania – появления⁵¹ pažanga – postęp – прогресс⁵² galimybių – możliwości – возможностей⁵³ sutrumpina – skraca – укорачивает⁵⁴ medienos – drewna – древесины

JUODRAŠTIS